

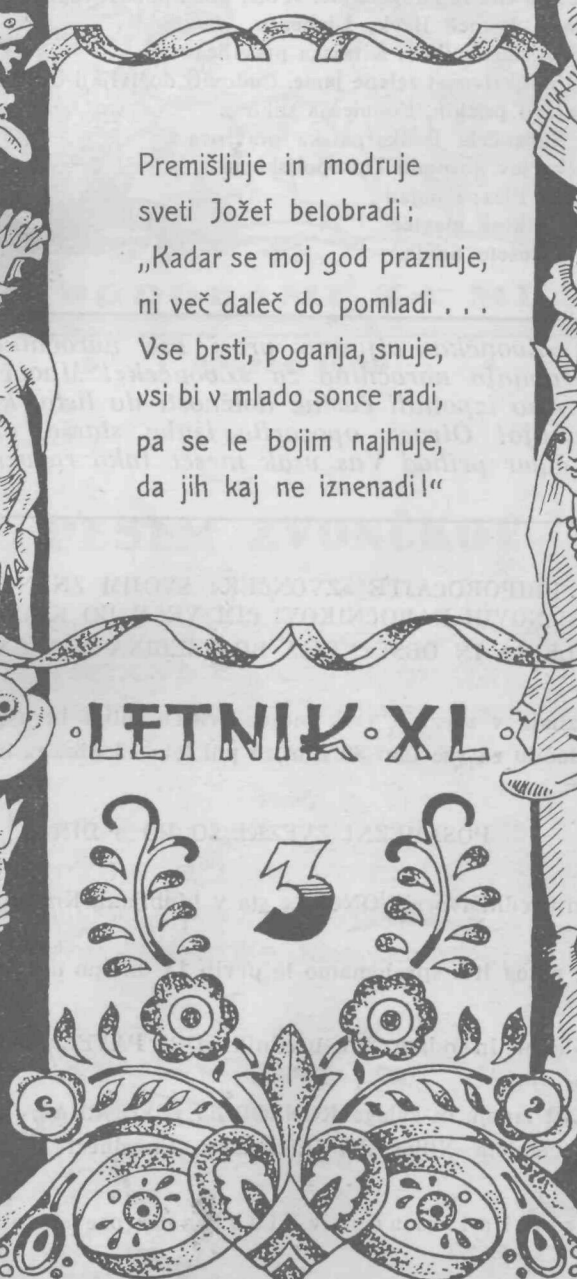
ZVONČEK

* * *
1939

Premišljuje in modruje
sveti Jožef belobradi:
„Kadar se moj god praznuje,
ni več daleč do pomladi . . .
Vse brsti, poganja, snuje,
vsi bi v mlado sonce radi,
pa se le bojim najhuje,
da jih kaj ne iznenadi!“

LETNIK XL

3

VSEBINA TRETJEGA ZVEZKA

	STRAN
1. Vinko Bitenc: <i>Pesem zvončkov</i>	49
2. Ina Slokanova: <i>Pravljica je umrla</i> . Ilustriral Mirko Šubic	50
3. Manica Komanova: <i>Zvesti Črt</i>	53
4. <i>Kako so se knjige maščevale Igorju</i> . <i>Pesem s slikami</i>	54
5. <i>Črni kamenček</i> . <i>Arabska pravljica</i>	56
6. <i>Junaška mati</i> . <i>Indijanska pripovedka</i>	57
7. Franjo Čiček: <i>Prigode palčka Bobka</i> . Ilustriral Francè Podrekar	58
8. L. M. Škerjanc: <i>Marec</i> . <i>Zadnji sneg kopni</i> . <i>Skladbica za klavir</i>	61
9. Vinko Bitenc: <i>še ena iz Dragočajne</i> . »Polž, polž, pokaži roge...«	62
10. Nikolaj Rajnov - Francè Bevk: <i>Ljubezen</i>	64
11. <i>Deset prinčevih služabnikov</i> . <i>Kitajska pravljica</i>	65
12. Ivan Razpotnik: <i>Skrivnost zelene jame</i> . <i>Čudoviti doživljaji dveh dečkov</i>	67
13. <i>Mihcu se sanja o psičkih</i> . <i>Pesmica s sliko</i>	69
14. Jos. Spilka: <i>Bobenček</i> . <i>Podkarpatska pravljica</i>	70
15. <i>Pisma Zvončkarjev gospodu Doropoljskemu</i>	72
16. <i>Iz mladih peres</i> . Elza: <i>Pomlad</i>	72
17. <i>Zastavice za brihtne glavice</i>	Tretja stran ovitka
18. <i>Stric Matic s košem novic</i>	Četrta stran ovitka

Uprava »Zvončka« vljudno prosi vse naročnike, naj čimprej poravnajo naročnino za »Zvonček«! Mnogi še za lansko leto niso izpolnili častne dolžnosti do lista, ki ga v redu prejemaajo! Otroci, opozorite ljube starše, da Vaš »Zvonček«, čigar prihod Vas vsak mesec tako razveseli, še ni plačan!

POKAŽITE IN PRIPOROČAJTE »ZVONČEK« SVOJIM ZNANCEM! NABIRAJTE PRIDNO LISTU NOVIH NAROČNIKOV! ČIM VEČJI BO KROG ZVONČKARJEV, TEM LEPŠA IN OBSEŽNEJŠA BO VSEBINA NAŠEGA LISTA!

»ZVONČEK« izhaja v zvezkih vsak mesec (razen julija in avgusta) in stane v naprejšnjem plačilu za vse leto 30 din, za pol leta 15 din, za tretjino leta 10 din

POSAMEZNI ZVEZKI SO PO 3 DIN

Uprava in uredništvo »ZVONČKA« sta v Ljubljani, Krakovski nasip 22.

Rešitev ugank, nalog itd. sprejemamo le prvih 14 dni po odpravi vsakega zvezka

Glavni in odgovorni urednik: DR. PAVEL KARLIN

List izdaja in zalaga KONZORCIJ »ZVONČKA«, ki mu načelujeta Nilka Potočnikova in Engelbert L. Gangl

Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani (predstavnik Francè Strukelj)

LIST S PODOBAMI ZA MLADINO

Leto XL

*

Marec 1939

*

Štev. 3

PESEM ZVONČKOV

Mi smo zvončki – sli pomladi,
vsepovsod pozvanjamo,
vedrim srcem v dobri nadi
vigred spet oznanjamo.

V snežnobelih oblačilih,
a zelene trake vmes,
silimo po vseh pravih
ven iz zemlje, kar počez

po poljanah in bregovih,
koder je le sonca kaj,
ki po naših bo cvetovih
stvarstvu spet prinesel raj . . .

VINKO BITENC

Pravljica je umrla

Janezek je sedel ob topli peči in bral pravljico. Knjiga je bila zelo zanimiva. Tudi mnogo slik je bilo v njej. Naslikani so bili zmaji s številnimi glavami, lepe kraljične, škratje, velikani, kače s krono na glavi, čarovniki in stari, srepogledi kralji v škrlatnih plaščih in z dolgimi sivimi bradami.

Nenadoma pa se je zgodilo čudo.

Janezek ni več sedel doma ob topli peči. Znašel se je sredi popolnoma neznanega lepega vrta in pred njim je stala lepa, zlatolasa kraljična in se mu smehljala.

»Kdo pa si ti?« jo je Janezek začuden vprašal.

»Jaz sem princeska Pravljica,« se je lepa deklica predstavila in ga prijela za roko.

»Pojdi z menoj. Razkazala ti bom svoje kraljestvo,« je rekla in ga odvedla po ozki peščenici stezi.

Šla sta in šla, naposled pa je Pravljica obstala ob velikem rožnem grmiču in položila prst na usta. Z iztegnjenim prstom je pokazala Janezku v stekleni krsti spečo deklico, okrog katere je klečalo in jokalo sedem škratov.

»To je Snegulčica,« je rekla. — »Jedla je zastrupljeno jabolko in zaspala. Priti bo moral kraljevič, ki jo bo zbudil s poljubom.«

»Haha,« se je zasmel Janezek. »Pri nas v naši deželi to drugače delajo. Če se kdo zastrupi, pokliče-

jo zdravnika, ki da injekcijo in izpere želodec, pa bolnik ozdravi.«

Pravljica ga je pogledala z velikimi, začudenimi očmi in ga molče odvedla dalje.

Šla sta in šla in prišla do deklice, ki je oblečena v raztrgano obleko sedela na kamnu in bridko jokala.

»To je Pepelka,« je rekla Pravljica. »Hudo mačeho ima, ki jo noč in dan pretepa. Češe jo z glavnikom, ki ima ostre, železne zobe, jesti pa ji da samo plesnive stare skorje in piti smrdljivo vodo.«

»V naši deželi bi takšno mačeho obsodili in zaprli,« je ogorčeno rekel Janezek.

»Takoo?« se je začudila Pravljica in ga vedla dalje.

Šla sta in šla in prišla do žuborečega studenčka.

»Ta voda je zdravilna,« je pojasnila Pravljica. »Če jo bolnik pije ali se v njej okoplje, ozdravi.«

»Tudi v naši deželi imamo takšne studence. Zdravilni vrelci jim pravimo,« je rekel Janezek.

»Hm,« je Pravljica našobila lepa usteca. Videti je bilo, da je užaljena. »Počakaj,« je rekla, »to je šele začetek. Pokazala ti bom še marsikaj, kar v tvoji deželi prav gotovo nimate. Čudom se boš čudil.«

Šla sta in šla in prišla do vznožja visoke gore, kjer je gromozanski velikan izkopaval in razbijal skale.

»Poglej ga. Takšnega močnega moža najbrž v vaši deželi nimate?« se je zmagoslavno nasmehnila lepa princeska.

»Moj oče res ni tako velik, zato pa ni nič manj močan. Vsak dan, od jutra do večera koplje in razbija premog v rudniku.«

Pravljica ni rekla nič. Samo nos se ji je za spoznanje povetil.

Šla sta in šla in prišla do drevesa, na katerem je sedel velik ptič in mahal s peruti.

»Na tega ptiča lahko sedeš in ponesel te bo v kateri kraj boš hotel,« je rekla Pravljica.

»Še malo ne,« jo je glasno zavrnil. »Takšne ‚pošasti‘ smo imeli tudi pri nas v naši kleti. Potem pa smo jim nastavili pasti in so se ujele tiste ‚pošasti‘ — podgane namreč.«

Pravljica ni rekla ne bele ne črne. Jezno ga je potegnila za se-

Janezek pa je zamahnil z roko.

»To ni zame nič novega. V naši deželi imamo dosti takšnih ptičev. Iz jekla so in ljudje so jih naredili.«

Pravljica se je namrdnila, rekla pa ni nič.

Šla sta in šla in prišla do razvalin starega gradu.

»Tu notri straši,« je rekla Pravljica in ga potegnila za seboj med razvaline. Tema ju je objela. Tedaj je nekje nekaj zacvililo, zacopotalo in nekaj mrzlega se je doteknilo Janezkove roke.

»To so pošasti,« je šepnila Pravljica in vprašala: »Se zelo bojiš?«

boj spet na svetlo in — šla sta in šla in prišla do jezera, okrog katerega so plesale prelepe deklice z rožami v laseh. Plesale so in premilo prepevale.

»To so vile, najlepše deklice na svetu. Takšnih lepih deklic najbrž nimate tam v vaši deželi, kajne?«

»O, moji sestri Tončka in Ančka sta stokrat lepši. In znata še marsikaj drugega, ne pa samo tako neumno poskakovati kakor te-le tukaj. Hm, če bi jih ti videla, bi spoznala, da ne lažem.«

Pravljica je zardela od jeze.

Šla sta in šla in prišla do visokega sivega gradu z neštetimi

okroglimi stolpiči in majhnimi globokimi okni.

»To je grad našega kralja. Takšnih gradov pa nimate pri vas, kaj?« ga je pogledala Pravljica.

»Mhm,« je rekel Janezek. »Včasih smo jih menda imeli, videl sem jih naslikane in tudi v šoli smo se učili, da so v takšnih gradovih stanovali vitezi. Zdaj pa ni več vitezov in tudi gradov ne potrebuje mo. Imamo pa velike, lepe hiše, palače in celo nebotičnik. Meni pa je najbolj všeč naša hišica. Veš, čisto majhna je in rumena, kakor da bi bila vedno obsijana od sonca. Okna pa so široka. Okrog hiše je vrtič, obdan z zeleno pleskano ograjo. Hm, lepo je, tudi tebi bi bil všeč naš dom, če bi ga videla.«

Pravljica je prebledela in težko vzdihnila. Potem se je pa počasi prestopila in rekla:

»Čakaj, zdaj ti bom pa pokazala še našega kralja. Toda k njemu ne smeš. K njemu ne sme noben navaden zemljan, ampak samo mogočni dvorjani in vitezi. Če kdo drug prestopi prag njegove prestolne dvorane, ga takoj odženo k rablju, ki mu odseka glavo.«

Šla sta in šla in prišla na dvorišče gradu. Tam sta se vzpela po stopnicah k ozki lini, skozi katero se je videlo v prestolno dvorano.

Janezek je zagledal kralja, ki je sedel na visokem zlatem prestolu. Velika krona mu je težila glavo,

ki jo je trudno sklanjal. Ramena mu je ogrinjal rdeč kraljevski plašč. Bela brada mu je padala na prsa. Njegove sovje oči so mrzlo in brezsrčno merile dvorjanike in viteze, ki so se ponižno klanjali pred njim.

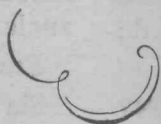
»Ali imate vi tam v vaši deželi takšnega mogočnega kralja?« je vprašala Pravljica in zmagoslavje je zvenelo v njenem glasu.

Janezku so zasijale oči.

»Naš kralj, veš, Pravljica, je stokrat mogočnejši in večji od vašega, ker ne vlada s silo, ampak z ljubeznijo. On ne nosi na glavi težke zlate krone, niti ni ogrinjen s hermelinovim plaščem, ampak je preprosto oblečen kakor vsi drugi ljudje. Čisto mlad je še, komaj nekaj let je starejši od mene, pa tako dober in prijazen. Z njim sme govoriti vsak, plemič in siromak.«

Pravljica je pridušeno zastokala in se zgrabila za prsi. Potem pa je zašepetala: »Joj, zdaj bom morala umreti, kajti prerokovano mi je bilo: Kadar pride nekdo iz dežele, ki bo lepša in boljša kakor tvoja, boš umrla. Joj, umiram, umiram!«

Omahnila je in se zgrudila. Tedaj je nekje votlo zagrmelo. — Ognjen blisk je preklal nebo. Tla pod Janezkovimi nogami so se zamajala. Mogočni sivi grad se je porušil. Janezek je padel in se prebudil doma na tleh ter spoznal, da se mu je vse skupaj samo sanjalo...

Zvesti Črt

Pri Polajnarjevih sta čuvala hišo dva psa: ogromni belo-rjavi bernardinec »Črt« in za polovico manjši, a tudi mnogo mlajši črni »Murček«.

Osemletnemu Janezku ni bil Črt kar nič pri srcu. Seveda, stari velikan je bil mnogo preresen, da bi po dečkovi želji plesal po dvorišču, skakal čez palico in lovil žogo. Pač pa je bil v takšnih rečeh tem spretnejši in vedno na vse norčije pripravljen mladi Murček, ki se je okrog Janezka vrtil kakor navit, se prekopicaval na vse načine, nosil v gobčku palico, ulovil hrošča kar v zraku in ga pohrustal kot najboljšo slaščico.

»Hej, ko bi imel kar dva takale Murčka,« se je domislil Janezek, »to bi bilo veselja in smeha! Ali, dokler je pri hiši Črt, ni misliti na to.«

Ves prevzet od te prešerne želje se mladi razposajenec nekoč opogumi in namigne očetu:

»Očka! Z našim Črtom je malo prida. Samo poležaval bi po kotih. Treba bo novega varuha!«

Očetu se obraz zresni.

»Molči o tem in se rajši uči naštevanko,« odvrne trdo. »Ko tebe še ni bilo na svetu, je Črt že zvesto čuval hišo in v dolgih letih marsikakšnega dvo- ali štirinožnega potepuha odpodil ter nas tako obvaroval škode in nesreče. Za plačilo naj bi ga pa zdaj pognal od hiše! Nikoli! Črt ostane pri nas do svoje smrti. Le kaj ti vse pride na misel, ti brezsrčni tepček!«

Janezka postane sram. A kljub temu se kar ne more ogreti za Črta. Vedno mu je krivičen. Kadar koli mu pride v roke nekaj, kar cenijo pasja usta, je tega vedno deležen Murček, nikoli pa Črt.

Bilo je sredi februarja. Topli jug je zavel preko vasi in poljan. Snežna odeja, ki je pokrivala strehe in zemljo, se je pričela kar vidno nižati.

Janezek se je sankal tam za visokim skednjem, kjer so po položnem bregu sanke hitele kakor ptič po zraku.

Pravkar je privlekel sanke nazaj gori tik za skedenj in se pripravil na novi zalet. Tedaj pa začuje nad seboj neko vršanje, podobno hlastanju, nato stresljaj, ki mu je sledil udarec na glavo in — izginilo je vse...

Janezek se je zavedel šele v postelji. Začuden se je ozrl okrog sebe in se hotel dvigniti. Pri tem pa je začutil na desni strani glave tako hudo bolečino, da je glasno zaječal. V naslednjem hipu se je pa že sklonil čezenj srečni in smehljajoči se obraz njegove mamice:

»Janezek, zlati otrok moj! Najhujše je že preštano, hvala Bogu!«

»Mamica,« je zastokal bolnik, »kaj vendar se je zgodilo z menoj?«

»Oj ti fantiček moj, skoro bi te bili izgubili. Včeraj si se sankal tam za skednjem. Pa se je s strehe udrl sneg in te pokopal pod seboj. Poleg tega te je še kos zledenelega snega precej ranil na glavi. Da se nisi pod tem belim grobom zadušil, se imaš zahvaliti Črtu, ki je prvi zavohal nesrečo in ti takoj planil na pomoč. Ko smo te našli, te je zvesta žival že odkopala in ti lizala krvavo glavo. Nezavestnega smo te potem prinesli v posteljo. Janezek, bodi hvaležen Bogu, ki se je poslužil živali, da ti je otel življenje!«

Dečku so se napolnile oči s solzami.

»O, mamica,« je zahlipal, »kako krivičen sem bil proti Črtu. Žal mi je, o kako žal! Zdaj hočem biti z njim dober, o še vse boljši kakor z Murčkom, — prav res — mamica!«

»Že dobro, že,« ga je polna sočutja potolažila mati in šla z roko narahlo preko sinkovega rosnega čela.

V nekaj dneh je bil Janezek spet na nogah. A poslej je bil njegov prvi miljenec vedno le stari Črt, čeprav se ni znal tako igrati z njim kakor Murček.

Kako so se knjige maščevale Igorju

Igor in Marko si ondan skočila
bog si ga vedi zakaj sta v lase,
Igor udrihal po Marku je s knjigo,
da sta prav kmalu iz nje bili dve.

Sploh so ga knjige njegove tožile,
da se presneto jim slaba godi;
tožil je Robinzon, Ciciban, Zvonček,
Mali Vseznalec — no, skratka prav vsi.

Nekega dne pa so sklicali sejo ...
Robinzon stari je tam svetoval:
»Nihče pri Igorju več ne ostani!«
Predlog z glasovi je vseh obveljal.

Drugi dan vsi so jo složno pobrali
v knjižnico javno, kjer mir je in red...
Knjižničar strganih rev se prestraši,
potlej pa reče, da vsak bo sprejet.

Toda najprvo jih k doktorju pošlje,
da jih ozdravi zdravnik Knjigovez,
da naravna jim polomljene ude,
saj so usmiljenja vredni zares!

Vsakega doktor natanko preišče,
potlej pa vešče pokima z glavó:
»Hude poškodbe so zunaj in znotraj,
vendar pa nihče umrl ne bo.«

V nekaj dneh so se vrnili vsi zdravi,
židane volje, veselih oči...
Novemu javi gospodu jih v službo
Robinzon stari, tako govori:

»Vsi ti prisegamo svojo zvestobo,
hvato ti dajemo, blagi gospod,
vsi smo prepričani, da nam bo dobro
in da ne pojdemo nič več od tod.«

Igor bi rad si napravil letalo,
tri dni že beli zaman si glavó:
Kam le, oh, kam je ušel mu Vseznalec,
da bi povedal mu kaj in kako!?

V knjižnico mahne jo slednjič in prosi,
naj mu Vseznalca posodijo vsaj,
toda vse knjige zakličejo v zboru:
»Spódi, gospod, ga in nič mu ne daj!«

Črni kamenček

(Arabska pravljica)

Na cesti iz Meke proti Džebel al Šoriju so nekega dne roparski beduini napadli zakladnika kalifa Alija ben Rašida, ko je potoval v Meko, sveto mesto preroka. Odvzeli so mu vse njegovo okrasje, denar, črni kamenček, ki ga je nosil okoli vratu, in celo v lično usnje vezano turško sveto pisimo. Četudi so mu roparji vse pobrali, ga je vendar izguba malega črnega kamna najbolj bolela; kajti podaril mu ga je bil nekoč Hab el Nab, dobri prijatelj njegove družine, in ta kamenček je imel baje čarobno moč. Sklenil je poskusiti vse, da pride zopet v posest dragocenega kamenčka.

Nekaj mesecev pozneje je bil na isti cesti spet napaden neki popotnik, ki je pa prišel iz smeri Džebel al Šorija. Pripeljali so ga pred poglavarja roparskega beduinskega plemena in vprašali, kdo da je. Tedaj je popotnik pričel pripovedovati svojo povest:

»Vedite, da sem bil jaz, Omar ben Hasan, dolgo časa zakladnik kalifa Alija ben Rašida. Nekega dne je našla kalifova telesna straža v mojem pokrivalu majhen biser, katerega je skoraj gotovo sam Ali ben Rašid skril v njem. Kajti že delj časa se je ukvarjal z mislijo, kako bi se me iznebil. Sedaj je imel končno vzrok, da me je lahko za podil z dvora. Toda to mi bo plačal! Jaz poznam vse skrivnosti njegove zakladnice.«

Pri tej opazki so se zasvetile ognjevite oči beduinskega poglavarja. Njegovi pogledi so skoraj prebadali Omarja ben Hasana, ko mu je rekel: »Ti nam boš pokazal pot k zakladnici! Ne bo to tvoja škoda.«

Kara, stražnik kalifove palače, je

ravno končaval svoj nočni obhod. Od belih marmornatih sten in stebrov je odmeval njegov korak in zdelo se je, kakor da bi bili prostrani hodniki izumrli. Ravno je usmeril svoj korak proti stopnicam, ki so vodile k zakladnici, ko mu je tuja roka segla za vrat. S tihim vzdihom je padel na tla.

»Pot je prosta, poglavar!« se je začul sedaj dobro znani Omarjev glas.

Pri teh besedah je postalo za stebri in stenami vse živo in kmalu je bil ves prostor pred zakladnico poln divjih, roparskih ljudi. Omar ben Hasan je pa imel že opravka s ključavnico. S cvilečim glasom je bil odrinjen poslednji zapah, težka vrata so se ropotaje zasukala na svojih tečajih in roparji so vstopili v zakladnico. Neizmerno bogastvo je nakopičil kalif v teh prostorih. V prostranih obokanih zidinah so bile poleg indijskih biserov in dragocenih draguljev iz Egipta krasne umetniško izdelane preproge iz turških dežel in mehka svila v vseh barvah iz daljne Kitajske. Eden prostorov je bil pa do vrha napolnjen z zlatimi in srebrnimi predmeti.

Medtem ko je bila četa beduinov še vsa zaverovana v neizmerna bogastva, so se naenkrat z zamolklim zvokom zaprla težka vrata. Posmehljiv smeh se je začul od zunaj in hitri koraki, ki so se vedno bolj oddaljevali. Roparji so se ozrli — Omarja ben Hasana ni bilo več med njimi. Razjarjeni so se vrgli poglavar in njegovi ljudje proti vratom, toda zaman, vdala se niso niti za prst. — —

Ko je Omar ben Hasan čez nekaj časa dal odstraniti izstradane roparje, je našel okoli vratu mrtvega poglavarja črn kamenček, ki je imel baje čarobno moč. Kajti Omar ben Hasan je bil tisti romar, katerega so kruti beduini takrat oropali na cesti. Igral je, da je prišel spet v posest dragocenega črnega kamenčka, vlogo zapodenedega kalifovega zakladnika.

Junaška mati

(Indijanska pripovedka)

V neko indijansko vas je prišla huda bolezen, ki je vrgla mnogo otrok na posteljo. Bila je otroška bolezen, odraslih se ni dotaknila. V nekaj dneh so zboleli malone vsi otroci. Matere so jokale, možje so se zaman posvetovali, kaj bi ukrenili proti tej čudni bolezni. Načelnik je pozval starega indijanskega čarovnika, da bi jim svetoval.

Čarovnik je dolgo risal razna znamenja po pesku, potem pa rekel:

»V špilji nad reko, blizu Velikega slapa, se je nastanil hudobec v podobi kače. Ta je povzročil bolezen otrok. Velika, huda in zlobna je ta kača. Dokler ne odide iz špilje ali dokler je kdo ne premaga, bo v vasi razsajala bolezen. Premagati pa jo more samo žena, ki je mati bolnega otroka. Biti mora junaška in razumna.«

In načelnik je sklical indijanske matere ter jim povedal, zakaj so otroci zboleli. Nato jih je pozval, naj se katera izmed njih javi za boj s kačo.

Zdajci se je oglasila mati, ki je imela troje otrok:

»Poskusila bom premagati hudobno kačo. Potrebujem pa kanoo (indijanski čoln) in močnega moža z vrvjo.«

Priglasil se je sam načelnikov sin, ki je slovel po svoji moči, češ da bo pomagal tej materi. Indijanska mati mu je razložila svoj načrt in drugi dan sta se zarana odpeljala s kanoo k Velikemu slapu, kjer je v špilji prebival hudobec v podobi kače. Ko sta se približala špilji, sta

pristala ob bregu, načelnikov sin je izstopil ter šel po naročilu indijanske matere k Velikemu slapu. Tam je splezal na skalo prav nad vodo, ki je padala v globino in se spodaj na skalah razprševala.

Žena je sama veslala k špilji. Ko je tja priplula, je dvignila veslo iz vode in udarila z njim trikrat po skali nad špiljo. Pri tem je kričala:

»Pozivam te, hudobec v podobi kače, na boj na življenje in smrt!« Ne da bi čakala, da pride kača, je zaveslala v strujo reke.

Iz špilje se je priplazila velikanška, dolga kača. Ko je zagledala ženo v kanoi, je vzdignila glavo, zasikala in naglo plavala proti ženi. Njeno temno telo se je valovilo v vodi in glava se je bojevito dvigala nad gladino. Žena ni še nikoli videla tako dolge kače. Hitro je veslala in njena kanoa je držala naravnost proti Velikemu slapu.

Prav pred slapom jo je kača že dohitevala. Zdajci je žena v kanoi vstala v trenutku, ko je kanoa letela v padajoče vodovje. Načelnikov sin, ki je stal na skali nad slapom, ji je vrgel vrv. Prijela se je za njo, medtem ko je kanoa letela nizdol in se razbila ob skalovju. Kača je spoznala zvijačo in se hotela vrniti, toda bilo je že prepozno. Deroči tok jo je potegnil s seboj in njeno telo je letelo s skale nizdol in se raztreščilo kakor kanoa. Njena kri je pordečila vodo. Kača je bila ubita.

Medtem je načelnikov sin potegnil indijansko mater k sebi na skalo.

V tistem trenutku je izginila strašna bolezen iz indijanske vasi in otroci so začeli okrevati.

Tako je junaška indijanska mati ubila hudobca v podobi kače in rešila smrti otroke mnogih mater.

FRANJO ČIČEK!

PRIGODE PALČKA BOBKKA

»Pošten hočem biti in ljudem pomagati,« sklene Bobek in gre k prvi hiši, ki jo je našel. V tej hiši pa so gnezdili tatovi in razbojniki. — Ravno so večerjali in tudi Bobek je bil že silno lačen. Iz pogovora pa je spoznal, da to niso pošteni ljudje, ampak — rokovnjači. Zato se je hotel zopet izmuzniti iz hiše, ali lakota je huda reč.

»Le najedel bi se rad, potem pa grem dalje iskat službo,« si želi Bobek. Samo kako priti do sklede, da ga ne zasačijo. Pa jo pogrunta Bobek. Ulomi si tanko šibico in narahlo spleza prvemu rokovnjaču na škorenj in po hlačah navzgor na suknjo ter se mu postavi tik pod brado. Ko rokovnjač zajame in nese žlico k ustom, udari Bobek s šibico po žlici, da se strese in vsebina čofne rokovnjaču po obleki.

Je rokovnjač debelo gledal, kaj bi bilo to. Ali se mu že tatinska roka trese? Pa je zamahnil in iznova segel z žlico v skledo. Ta čas pa je Bobek pobiral ostanke na suknji in si tešil glad. Je Bobek zopet vsekal po žlici in vsebina, čof, na obleko.

»Sakramiš, kakšen vrag mi trese žlico,« se zadere rokovnjač in seže z roko pod brado. Jojmine, koga najde! Roka je otipala Bobka in ga postavila na mizo.

»Oho, palček!« so se vsi čudili.

»Dobrodošel! Ravno nocoj bi te rabili. Nam boš pomagal dobiti prekajenega mesa in slanine,« pravi poglavar. Nabaše polno žlico in

jo postavi pred Bobka. Ta je jedel, zraven pa mislil, da kradel ne bo.

Opolnoči se vzdigne tatinska banda in vzame Bobka s seboj. Se ustavijo rokovnjači pred čedno kmetsko hišo in poglavar ukaže Bobku:

»Splezaj skozi špranjo pri vratih, odpri od znotraj okno in nam nameči iz shrambe prekajenega mesa in slanine.«

»Ne morem. Sem preslab,« pravi Bobek.

»Ni res,« se zadere rokovnjač. »Vsak palček ima čudovito moč, če hoče. Vzemi svojo čepico in zakriči v njo: Sila, vila, moč dobila, palčku čudež naredila! Je ubogal Bobek in napravil tako. Zlezal je skozi špranjo in prišel v shrambo. Odprl pa je tudi vrata v spalnico, da ga je kmetova družina lahko slišala. Se je postavil Bobek v shrambo in pričel kričati:

»Halo, vi tam zunaj! Kakšnega mesa hočete? Šunko ali pleče, svinjski rilec ali nogo, zabelo ali prekajeno slanino, klobase v špehu ali lesi. Vsega je v izobilju. Samo, prosim, izvolite povedati, gospodje rokovnjači.«

Se je postavil poglavar rokovnjačev tik pod okno in siknil:

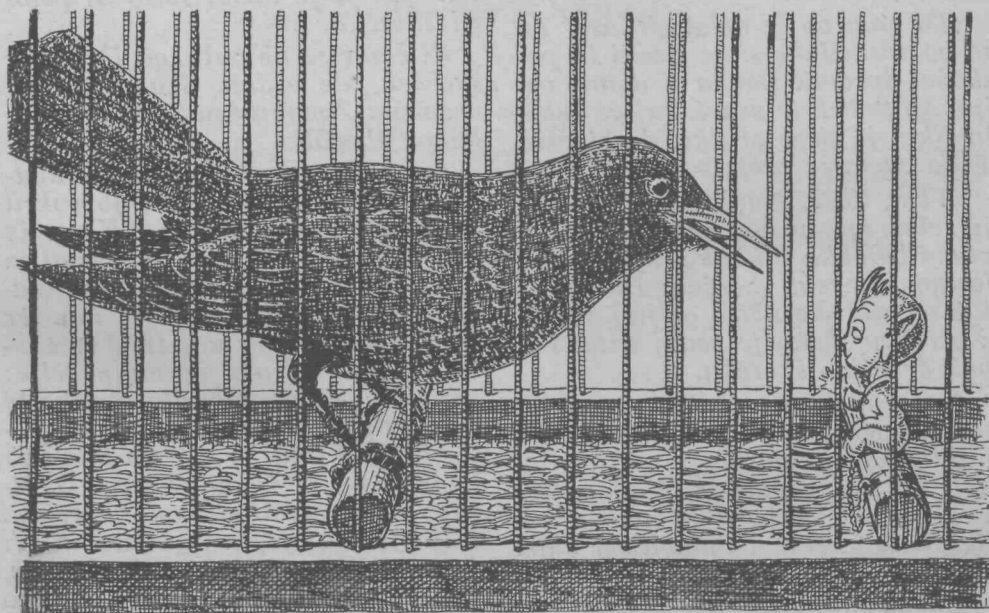
»Zlodej, tiho bodi in ne kriči! Meči, kar hočeš, skozi okno, pa hitro!«

So kmet in njegovi sinovi čuli palčkovo kričanje in takoj vedeli, koliko je na uri. Tiho so pobrali

gorjače, odprli zadnja vrata in zavili okoli ogla.

Rokovnjači so zijali v okno in nestrpno čakali, kaj bo najprej priletelo. Pa je res priletelo, a ne skozi okno, ampak od zadaj. Kmet je

Je prisvetil kmet z lučjo v shrambo in zagledal palčka. Takoj mu je bilo jasno, kdo ga je zbudil. Je Bobek povedal svoje prigode in kmetu se je storilo milo. Pa je obljubil palčku, da bo takoj drugi dan šel

kresnil prvega z gorjačo po buči, da je videl vse svetlo in se takoj posadil na zadnjo plat. Sinovi so verno in zvesto posnemali očeta in žgali po rokovnjačih, da je kar grmelo. Poglavar, ki je bil najbliže oknu, je v prvi zmedenosti porinil glavo naprej namesto nazaj. Pa mu je buča obvisela med križi in je z nogami cepetal v zraku kakor žaba na trnku. Od zadaj pa so padale batine križem kražem, da je rokovnjač tulil kakor obseden vol.

Vsa vas se je prebudila. Pa so povezali rokovnjače in jih oddali orožnikom. Poglavarja so prijeli za pete in ga potegnili od okna, pa je pustil na križih nekaj kože in je bil videti kakor kuhan rak. Konec je bil tatinskih rokovnjačev in po zaslugi Bobkovi, ki je ta čas čepel na velikem loncu in se bal, da ga ne pohodijo v temi.

poizvedovat, kje je njegova domačija. S seboj pa ponese Bobka, da ga odda očetu in mamici, ki gotovo hudo žalujeta za njim in mislita, da ga je požrla strašna zver ...

Je imel tisti kmet hudobnega pastirja. Zjutraj je gnal na pašo, pa je na pragu zagledal Bobka, ki je ravno zajtrkoval. Ozrl se je okoli, nihče ga ne vidi. Pa je bliskovito pobral palčka, ga zavil v ruto in vtaknil v žep. Bobek je skušal kričati na pomoč, a ruta ga je dušila, da je še dihal komaj.

Za vasjo na gmajni je stal ciganski voz. Tja jo udari hudobni pastir in proda palčka ciganom. Kmet in njegova družina pa so iskali in klicali palčka na vseh koncih in krajih, a ne duha ne sluha ni bilo več za njim.

Opoldne prižene hudobni pastir domov, pa nalaže gospodarja, da je

videl, kako je zjutraj ušel palček in ko je tekel za njim, se mu je skrtil v mišjo luknjo.

»Nu, Bog z njim,« pravi kmet. »Mogoče bo pa sam našel domov,« in pozabi dobrega palčka. Ciganski poglavar pa je bil kaj vesel drobčkanega Bobka.

»Ta nam bo še delal cirkuse! To se bo zaslužilo,« si je mislil in poskušal spraviti Bobka v dobro voljo. Ali Bobek je vedel, kaj ga čaka, in iskal je prve prilike, da bi ušel. Toda cigan je prebrisan tič.

»Vem, tiček, kam pes tace moli,« je rekel, »pa ne boš, Jaka.« Je cigan vtaknil Bobka v kletko, kjer je žalostno sameval škorček. Da pa bi kje ne ušel skozi žice, ga je privezal z verižico. Tako je sedaj delal Bobek družčino škorčku.

Drugi dan so podrli ciganski šotor in zmetali vso ropotijo na voz in, hajdi, dalje. Žalostno je gledal Bobek, ko je spoznal, da se oddaljuje vedno bolj in bolj od rodne mu dežele. Ali res ne bo nikoli več videl dobrega ateka in skrbne mamice?...

Ciganski voz je ropotal skozi mesta in vasi, skozi širne in nepoznane gozdove. Skupna usoda obeh ujetnikov, Bobka in škorčka, ju je tesno združila. Postala sta si iskrena prijateljca ter drug drugega tolažila in bodrila.

Nekega dne, ko so počivali pod veliko hruško, je vzel poglavar ciganov, ki so ga ostali cigani klicali baron Geza, palčka v roke in ga postavil na desko.

»Takole, dragi moj,« je rekel. »Zastonj ne boš jedel in spal pri nas. Treba se je naučiti raznih umetnosti in spretnosti. Zvečer bo v vaški gostilni velika gala predstava in tudi ti boš to pot moral nastopiti. Učil te ne bom ničesar. Ti le pokaži to, kar kot palček-telovadec znaš. Najprej nastopiš sam,

potem pa skupno s škorčkom. Škorca sem naučil raznih umetnosti jaz, ti pa boš kot palček že sam vedel, kako in kaj. To ti pa rečem: če se boš zvečer držal tako kisló kakor zdaj, bo pela šiba in za kazen te obesim dve uri za pete. Si razumel?«

Bobek si je utrnil solzo in potožil škorčku.

»Ničesar se ne boj,« ga je tolažil škorček, »le vzdrži. Svaka sila do vremena. Zaenkrat ne kaže drugače kakor ubogati.«

Je na večer vzel baron Geza kletko s škorcem in Bobkom, jo pokril z ruto in nesel v gostilno. Ko se je nabralo precej ljudi, je pozvonil in pričel kazati svoje čarovnije in vragolije. Požiral je žeblje in igle ter jih zopet vlačil na dan. Imel je s seboj kokoš, ki mu je na povelje: »Kokica, pokica, kikeriki, jajčka bi rabil, a nobenih več ni!« takoj znesla jajce. In mu je v petih minutah nanesla točno dvanajst jajc. O, cigan je to imenitno znal napraviti. Kajti je imel jajca v rokavu in jih je spretno podtikal kuri. Ljudje, posebno še deca, pa so se silno čudili.

Bobku reč ni šla v glavo. Poznal je kokoš. Odkar je on pri ciganih, ni znesla še enega jajca ne. Tukaj pa je jajec, kolikor jih hočeš. Je cigan pokazal še drugo umetnost. Napravil je hokus pokus s črno palico, pa je pričel pobirati denar. Pristne dinarje je lovil po tleh, po zraku, na mizi, za klobukom itd. Je potegnil gostilničarja okoli ušes, pa mu je izblekel iz glave dinar. Je nabral dinarjev poln krožnik.

Se je čudil Bobek: »Šent ciganski. Doma nima nikoli dovolj dinarja in babe vedno beračijo in kradejo po hišah. Tukaj pa najde dinarje, kjer koli jih le hoče.« O, cigan je namazan z vsemi mažami!

(Dalje prihodnjič)

M A R E C

(Zadnji sneg kopni)

Spevno

Klavir *p*

rit. *mp* *a tempo*

The musical score is written in 3/8 time and B-flat major. It consists of four systems of staves. The first system shows the vocal line (Spevno) and piano accompaniment (Klavir) starting with a piano (*p*) dynamic. The second system includes a *rit.* (ritardando) marking and a *mp a tempo* (mezzo-piano, at tempo) marking. The piano accompaniment features a consistent eighth-note rhythmic pattern in the right hand and a more varied bass line in the left hand. The vocal line consists of a series of eighth and sixteenth notes, some with slurs and ties.

Še ena iz Dragočajne

»Polž, polž pokaži roge . . . !«

Neža, omožena Frakelj, imovita posestnica, je bila po vseh vaseh dragočajnske občine in še izven njenih meja znana kot velika skopulja, ki še sebi ni privoščila ničesar, kaj šele drugim.

Otrok ni imela, njen mož Janez Frakelj pa je bil hud pijanec, ki bi bil najrajši vse zapil, kar je žena naskoparila in nagrabila v hišo.

Sosedje niso nič kaj obrajtali skopulje in so včasih naščuvali moža, da je v pijanosti še bolj rogovilil po hiši.

Žena je že poznala muhe svojega moža, kadar je čez mero vesel prikolovratil domov.

Odprl je vsa vrata na stežaj, stopil na prag in pričel:

»Polž, polž, pokaži roge . . . !«

Neža se je bila že prej umaknila. Če pa jo je mož le našel, je stopila za vrata in v ugodnem trenutku smuknila na prosto.

Mož pa za njo. Dohiteti je seveda ni mogel, ker se je opotekal.

Neža je stekla čez dvorišče in začela klicati:

»Cucek, na pomoč!«

Tako se je namreč iz bog ve kakšnih razlogov imenoval Nežin brat, ki je stanoval v sosednji hiši.

To je pomagalo. Pijani Frakelj se je brž odmajal v hišo, še preden se je Cucek prikazal na dvorišču.

Nekoč pa je imel Janez Frakelj smolo. Ko se je prizibal v hišo, je kakor po navadi hitel odpirat vrata; najprej vežna, nato kuhinjska, sobna in še tista, ki so zapirala vhod v klet.

Žena Neža, ki je bila skozi okno opazila bližajočega se moža, se je nemudoma skrila v drvarnico.

Janez Frakelj je stopil med podboje vrat in zapel:

»Polž, polž, pokaži roge . . . !«

Ker se ni nič zganilo, se je mož razjezil in pričel glasneje:

»Polž, polž, pokaži roge . . . ! Polž, polž, poka . . . « Tedajci — o groza — se prikažeta izza vrat dva rožička, takoj nato pa grda butica samega — hudobca.

Janez se je tako prestrašil, da je kar odrevenel.

Boječe, ritensko se je umikal naravnost proti kletnim vratom. Tu mu je naenkrat zmanjkalo tal pod nogami in se je zakotalil po stopnicah navzdol.

Tako hudo se je pobil, da mu ni bilo več pomoči in je čez nekaj dni umrl . . .

Kot vdova je Neža postala še večja skopulja. Zaradi njene skoposti še posli niso obstali pri njej, zato je morala za delo sproti najemati.

Pozimi se je zakopala v hišo kakor polh in je ni bilo do pomladi na spregled.

Tedaj je prišla naganjat otroke, ki so po njenem vrtu trgali prve pomladne cvetlice.

»Bog pomagaj!« je vpila, »vso travo mi boste pomandrali, jaz reva naj se pa mučim in ubijam . . . «

Tudi kokoši je Neža podila z vrta s tako ihto, da je nekoč v sosedovega petelina zagnala poleno. Pisani ostrogar je z ranjeno nogo in glasnim kokodakanjem zbežal domov. Hlapec Štefuc, ki je vse to gledal z domačega dvorišča, je sklenil, da jo Neži zagode. Napravil se je za starega, raztrganega berača in poprosil pri Neži vbogajme.

»Oh, mož, kako naj vam kaj dam,« je jadikovala skopulja, »ko sem pa sama taka reva, da bi se me kamen usmilil . . . «

Štefuc je komaj zadrževal smeh in jezo obenem.

»Saj ne prosim zase,« je dejal; »vaš mož me pošilja; slabo se mu godi na onem svetu . . . «

»Kaj, še norčeval se boš iz mene, nepridiprav!« mu je Neža planila v besedo. »Pri priči se mi poberi od tod!«

Pred nosom mu je zaprla vrata in jih zaklenila. Čez čas pa je vendarle začela premišljevat: Kaj pa, če je berača le mož poslal?

»Delaj dobro in ne odganjaj beračev praznih rok od hiše. Ali boš?«

»Bom...«

»Ne pojaj otrok z vrta in ne kokoši...«

»Ne bom, ljubi mož, nič več jih ne bom...«

Nemir se je je loteval in še spati ni mogla ponoči.

Tedajci je potrkalo na okno.

Neža je prisluhnila.

»Polž, polž, pokaži roge, polž, polž, pokaži roge...« je z zamolklim glasom oponašal rajnega Fraklja hlapec Štefuc pod oknom.

Neža je prebledela, skočila je iz postelje.

»Janez, ali si res ti?«

»Jaz sem; odpri!«

»Oh, Janez, kaj bi odpirala. Kar povej, kaj želiš, vse te bom ubogala.«

Po kratkem molku se je oglasilo:

»Preveč si skoporita, Neža. Pobjoljšati se moraš — ali se boš?«

»Bom,« je trepetala Neža. »Kaj naj storim?«

»Daj poslom zaslužen plačilo in hrano...«

»Bom, bom...«

Neža je vse obljubila. Glas pod oknom je utihnil — Štefuc se je zadovoljen zmuznil domov.

Dragočajnci so se čudili nenavadni izpreobrnitvi Nežini. Berači niso mogli prehvaliti njene dobrote, otroci so po mili volji trgali cvetlice po Nežinem vrtu in tudi kokoši so se brez skrbi pasle tam.

Poslov je imela Neža nenadno dovolj na izbiro in kdor se je udi-njal pri njej, ni silil več od hiše.

»Čez noč se je izpreobrnila Neža — kakor po čudežu,« so ugibali vaščani, toda Štefuc ni črnil nikomur o dogodku. Samo meni je zaupal zgodbo, češ, naj jo povem vam, otroci, kot nauk za življenje.

Nikolaj Rajnov

LJUBEZEN

NEKOČ JE BILO CARSTVO, V KATEREM JE VLADAL OBIČAJ, DA SO ODSEKALI ROKE VSAKOMUR, KI SO GA ZALOTILI PRI TATVINI.

ZGODILO SE JE, DA JE KRADEL NEKI CARSKI VELIKAŠ. PRIJELI SO GA. CAR NI MOGEL DRUGAČE, OBSODIL GA JE PO OBIČAJU IN ZAPOVEDAL, NAJ GA IZNEKAZIJO.

KO SO HOTELI IZVRŠITI SODBO, JE PRIŠLA V CARSKI DVOREC VELIKAŠEVA HČI IN S SOLZAMI V OČEH PROSILA, NAJ JO PUSTE PRED CARJA. PADLA JE PREDENJ NA KOLENA IN REKLA:

»GOSPODAR, MOJ OČE JE OBSOJEN, DA MU ODSEKAJO ROKE. ODSEKAJTE RAJŠI MOJE! TE ROKE NE MOREJO REDITI MOJE STARE, SLABOTNE MATERE, BOLNEGA BRATA IN MALE SESTRICE. ODSEKAJTE JIH IN PRIZANESITE OČETOVIM, KI SE TRUDIJO, DA BI PREHRANILE NAŠO DRUŽINO.«

CAR JE BIL PORAŽEN OD TAKE VELIKE OTROŠKE LJUBEZNI. DA JO IZKUŠA, JI JE REKEL:

»NAJ BO! TODA TI SE SMEŠ PREMISLITI ŠE POSLEDNJO MINUTO.«

NASLEDNJI DAN SO DEKLE ODVEDLI NA KRAJ, KJER NAJ JI ODSEKAJO ROKE. TAM JE STALO TNALO, KI JE BILO VSE KRVAVO, A OB NJEM KRVNIK Z GOLIM MEČEM.

PREBLEDELA DEKLICA JE PRISTOPILA IN SE PRESTRAŠILA. TODA SE JE TAKOJ ZAVEDELA, POKLEKNILA IN POMOLILA ROKE. KRVNIK JE DVIGNIL MEČ, A ONA JE ZATISNILA OČI. MEČ SE JE ZASVETIL V SONCU IN UDARIL — NE DA BI JO RANIL.

»CAR ODPUŠČA OČETU IN TEBI ZARADI TVOJE VELIKE LJUBEZNI,« JI JE REKEL EDEN CARSKIH SPREMLJEVALCEV.

ODPRLA SO SE VRATA JEČE. OČE JE TEKEL K NJI, JI POLJUBLJAL ROKE IN JIH OBLIVAL S SOLZAMI.

NASLEDNJI DAN JE CAR DAL OBJAVITI LJUDSTVU, DA PRENEHA TA OBIČAJ.

Prevedel Francè Bevč

Deset prinčevih služabnikov

(Kitajska pravljica)

Mali princ Mikakatu je zrl skozi okno na cesarski vrt in strašno mu je bilo dolgčas. Pritekel je njegov psiček Mink in se dotaknil njegove roke s svojim mokrim gobčkom.

»Proč, Mink, sit sem te žel! Sit sem že vsega, igrač, vrta in...«

Zdajci je osupnil, zakaj med vrati je stal cesar, njegov oče.

»Torej se je Mikakatu že vsega naveličal? Celo ljubljenega psička in igrač? Česa bi si pa Mikakatu zdaj želel?«

»Rad bi se s kom igral,« je odgovoril Mikakatu. »Hočem majhnega bratca.«

»Tega ti ne morem dati,« je odgovoril cesar. »Dam ti pa deset služabničkov, ki bodo za tebe delali in skrbeli samo za tvoje dobro.«

»Pa kdaj jih dobim?« je nestrpnost vprašal Mikakatu.

»Jutri bodo stali ob tvoji postelji,« mu je nežno rekel cesar, ki ga je imel zelo rad in mu je izpolnjeval vsako željo.

Komaj je drugo jutro Mikakatu odprl oči, je zagledal ob postelji deset služabničkov. To je bilo deset dečkov njegove starosti in velikosti. Pogledal jih je in dečki so se mu priklonili do tal.

»Kako vam je vsem ime?« je vprašal.

»Kial!«

»Totol!«

»Čaol!«

»Ming Su!«

»Sung!«

»Fu!«

»Tohi!«

»Jen!«

»Jing!«

»Saol!«

»Nikoli bi si ne zapomnil vaših imen,« je dejal princ. »Klical vas

bom kar po številkah — ena, dve, tri, štiri, pet, šest, sedem, osem, devet, deset.«

»Kakor želite, princ Mikakatu,« so se služabnički spet priklonili do tal.

In princu se je vrnila sreča. Od jutra do večera je imel okrog sebe deset dečkov, ki so se z njim igrali, peli, ga kopali in mu česali nežne lase. Vse so zanj storili in princu ni bilo treba za nič skrbeti.

Nekega dne je sedel Mikakatu pri jezercu na vrtu. Voda je bila modra kakor poletno nebo in na njej so plavali beli cvetovi lotosa. Princ se je vanje zagledal, pobral kamenček, vzel pračo in ustrelil v cvet. Dobro je pomeril. In frčal je kamen za kamenom, dokler niso plavali po vodi vsi beli cvetovi brez pecljev.

Cesar je šel na izprehod in je že od daleč videl, da se je na jezercu nekaj zgodilo. Ko se je približal, je videl vse razdejanje.

»To je že preveč!« je zakričal ves razkačen. »Kaj bodo storili prihodnjič ti služabniki v zabavo mojemu sinu?«

Ravno je pritekel Kia.

»Ti mali nepridiprav!« je rekel cesar. »Jaz te bom že naučil, da boš pustil drugič moje lotose pri miru.«

Kia ni zinil niti besede. Vedel je, kdo je to storil, toda kakor vselej, tako je vzel tudi to pot molče krivdo nase. Presenetilo pa ga je, ko je cesar rekel:

»Odpuščen si. To naj bo v svarelju tvojim tovarišem. Vrni se v hišo svojega očeta.«

Drugi dan je Mikakatu razbil lepo vazo. Tokrat je stal Toto zraven njega in je bil tudi odpuščen. In Mikakatu je bil zmerom bolj razposajen, dokler ni nekega dne razbil svoji materi nakitnico in v njej dva njena najlepša dragulja.

Sedaj mu je ostalo le še šest služabnikov. Nekoč se je eden izmed njih predrznil in je princa pokaral, češ, naj bo bolj priden. Mikakatu se je razjaril in ga zapodil:

»Jaz sem princ in tvoj gospod. Idi!«

Zdaj je imel samo še pet služabnikov in zato se je očetu pritožil, da jih ima premalo. Toda cesar mu je dejal:

»Pozabljaš, moj sin, da rasteš in da je zaradi tega pet služabnikov dovolj.«

Mikakatu je jezno zacepetal z nogami.

»Ni jih dovolj. Hočem imeti vedno nekoga pri sebi.«

Toda oče se ni vdal. Princ je tekel k svoji materi in tožil:

»Oče je hud in mi noče dati pet novih služabnikov.«

»Tiho, otrok!« mu je rekla mati.

»Tvoj oče ima velike skrbi, ker ga ljudstvo noče za cesarja.«

»A zakaj, mama? Zakaj ga noče?« je vprašal princ.

Mati ni odgovorila. Ni mu hotela povedati, da cesar, njegov oče, ni bil ljudstvu dober in pravičen vladar. Nezadovoljnost ljudstva je rasla. Nekega dne je ljudstvo vdrlo v palačo in vzelo cesarja s seboj. Cesarico pa so imeli vsi radi in zato so jo pustili v palači. Mali Mikakatu se je držal matere in pet služabničkov je zbežalo. Najmlajši izmed njih, Sao, se je ustavil in se po kratkem premišljevanju vrnil:

»Moj gospod, prestrašil sem se, zato sem zbežal. Toda nočem od tebe. Odpusti mi!«

Cesarica je skrila princa pod plašč in premišljala, kako bi prišla v drugo deželo, kjer bi mogla s svojim sinčkom srečno živeti.

Sao je še zmeraj prosil princa, da bi smel ostati pri njem. Ko mu Mikakatu ni odgovoril, zakaj tudi on je bil prestrašen, se je Sao obrnil k njegovi materi.

»Vaše Veličanstvo, prosim, naj ostanem pri vas in pri svojem gospodu!«

»Ne, Sao,« je odgovorila cesarica. »Pojdmo v tujo deželo in te ne bomo potrebovali.«

»Mama,« je vprašal princ, »zakaj praviš, da ne bomo potrebovali služabnikov? Jaz bom Saa potreboval.«

»Ne, ne, Mikakatu, Sao mora iti k svoji materi,« je odgovorila cesarica. »Pojdi, moj otrok, dolgo pot imava pred seboj.«

Mikakatu je udaril v jok.

»Jaz ne pojdem! Moj oče mi je dal deset služabničkov. Vsi so odšli, le Sao je ostal, in jaz ga potrebujem. Kdo bi mi privezoval sandale in oblačil obleko? Kdo bi me kopal? Kdo bi me česal? Mama, prosim, naj gre Sao z nami.«

»Otrok moj,« je rekla mati, »moraš se veliko učiti in tudi jaz te moram marsičesa naučiti. Revni smo zdaj in nimamo niti lastne strehe

nad glavo. Ne moreš imeti več služabnikov.«

Prijela ga je za roko.

»Poglej, Makakatu, na tehle deset prstkov. Ko si se rodil, ti jih je dal Bog, da jih boš rabil. Krepki so že kakor ti. Naučila te bom, kako jih rabi, in videl boš, da imaš vedno svojih deset služabnikov.«

Mikakatu je pogledal na svoje roke. Ima deset služabnikov na lastnih rokah! Deset jih ima, pa ni vedel zanje!

»Ah, mama, pa morejo delati vse to, kar je zame delalo mojih deset služabnikov?«

»Da, otrok, in še več. Tvojih deset novih služabnikov ti bo pomagalo, da boš postal dober in močan človek, na katerega bom nekoč ponosna.«

Mikakatu je segel po culici, v katero mu je mati zavila obleko.

»Pojdi, mama, moji služabniki so se že lotili dela. Pojdi, mamica, morava že iti!«

Ivan Razpočnik

Skrivnost zelene jame

(Čudoviti doživljaji dveh dečkov)

Kako je prišla Cvetana v Estero

Morda je preteklo četrť ure od tedaj, ko je Cvetana tako tajinstveno govorila po telefonu z nekim Medom. Naenkrat sta zaslišala dečka trkanje. »Medo je prišel,« je razložila Cvetana, šla zopet k svileni tapeti in gotovo pritisnila na kak skrit gumb. Stena se je takoj razdelila in v praznem prostoru se je pokazalo neke vrste dvigalo za jedila. V njem je stal zamorček, ki je držal v rokah zvrhan pladenj različnih zapeljivo dišečih jedi in dobrot.

»Meni se že tako sline cedijo po tistile prekajeni šunki, ki jo že kar od daleč duham, da se niti čuditi več ne morem črnemu dečku!« je izjavil Tomo, Branko pa je menil:

»Odkar sem v Esteri, sem se že davno nehal čuditi!«

»Midva tudi, kajne, Medo?« S temi besedami je odvezla Cvetana malemu črncu pladenj in ga vablivo položila pred Toma in Branka.

Medo se je široko režal, tako da je bilo videti vse njegove kot slonova kost blesteče zobe. Potem je smuknil zopet v dvigalo ali kar je že ta naprava bila. Cvetana je pritisnila na gumb in stena se je zaprla. Tomo in Branko pa sta se z neznanskim tekom lotila dobrot na mizi. H koncu si je še vsak izmed njiju iz male sadne košarice vzel po eno lepo, zlatorumeno banano. Cvetana pa je zamišljeno zobala jagode velikega rdečega grozda.

»Sedaj pa konec s pojedinol!« je zaklical Tomo.

»Torej, Cvetana, pripoveduj!«

»Prav rada,« je rekla deklica in se udobno razleknila na stolu. »Torej poslušajta! Sedaj je morda preteklo že eno leto od tega, tedaj sem se vozila s svojim stricem na njegovi jahti zadovoljna in brez skrbi po svetu. Pristali smo z ladjo, kjer se nam je zahotelo, in zdi se mi, tovariša, da sem na ta način vi-

dela že več sveta kakor marsikateri ladijski kapitan z belosivo mornarsko brado!«

»Zavidanja vredno!« je zamrmral Tomo, Branko pa je menil: »Tri sto zelenih, tvoj stric mora biti pa zelo bogat človek!« »Da,« je pritrdila Cvetana, »to je brez dvoma.« »Srečna deklica!« je vzdihnil Tomo. Temna senca je hušknila preko svetlega obraza Cvetane. »Da, dečka, to se samo tako zdi. Če pa pomislita, da nimam več staršev, potem se vama moja usoda ne bo zdela več tako rožnata. Gotovo mi ni pri stricu Mirku ničesar manjkalo in potovanja so sama na sebi prav lepo razvedrilo, toda vzlic temu sem se zdela sama sebi prav zapuščena in osamljena. Na stričevi jahti je bil star krmilar Erlen, po rojstvu Norvežan, ki je bil vedno zelo prijazen z menoj. Rada sem sedela v njegovi sobici na ladji. Igral mi je na harmoniki različne mornarske pesmice in pripovedoval povesti. Erlen jih je znal silno veliko. In glej, некоč mi je povedal neko čudovito povest, ki jo je slišal od svojega pradede in ta od prapradede. Pravil mi je o čudežnem mestu pod morsko gladino, o tajinstveni Esteri, katere od bogov prekleti prebivalci so obsojeni, da ne morejo že nešteto stoletij niti živeti niti umreti, temveč daleč od sončne luči životarijo večno življenje v temi in senci. Povedati

vama moram, da sem se od kraja smejala tej povesti. Nisem je mogla verjeti. Toda Erlen mi je prisegel, da je njegov praded некоč sam zašel s svojo ladjo tja, kjer je bil dohod k potopljenemu mestu. Imenoval je tudi ime nekega moža, s katerim je doživel vse to...«

»Ali je bilo možu ime Mihajlo Antič?« sta vprašala Tomo in Branko kakor v eni sapi.

Začudeno ju je pogledala Cvetana. »Mislim, da mu je bilo zares tako ime,« je pritrdila. »Toda od kod vesta vidva...?«

»To je pa najina povest,« se je smehljajal sedaj Tomo. »Ta pride pozneje na vrsto. Kar naprej pripoveduj, Cvetana!«

»No, lahko si mislita, da sem bila strahovito radovedna. Zahotelo se mi je doživljajev. Če je bilo res na svetu tako mesto, potem sem ga hotela z lastnimi očmi videti. Erlen sprva ni hotel ustreči mojim predlogom in prošnjam. A jaz nisem popustila. Menila sem, da bi samo malo pokukali v Estero in zopet izginili, če bi nam tam ne prišlo. Kako malo sem takrat vedela o Esteri! Potem, ko se je Erlen dolgo časa obotavljal, je slednjič privolil. Pripravili smo vse potrebno. Na ladji mojega strica je bil tudi Medo, mali zamorček, katerega smo enkrat na pol sestradanega našli na obali afriškega obmorskega mesta in vzeli s seboj. Medo mi je bil zelo vdan. Sicer ni razumel, kam bomo šli, toda odšel je navdušen z nami.

Torej, dečka, Erlen je poznal »Otok z volčjo glavo« in jamo, v kateri stojita kovinasta stražnika, ki sta ju vidva gotovo ravno tako preslepila kakor mi trije. Dospeli smo v mesto. Erlen se je povsod prav dobro spoznal in dolgo časa smo se lahko skrivali v mestu. Toda končno so nas meščani vendarle iztaknili in nas zaprli v zrcalno dvorano. Ampak eden izmed prebivalcev Estere je imel usmiljenje z nami. Ta mož zavzema v »zlati hiši«

zelo odlično mesto. On je bil, ki nam je razkril tajnost zrcalne dvorane in skril mene v tole sobico, ne da bi kdo od ostalih meščanov kaj slutil. Priskrbel mi je obleke. Erlen in Medo pa stanujeta v nekem drugem prostoru. Na mojo željo je uredil Erlen telefonsko zvezo med nami. Aparaturo je izdelal v začudenje mojega esterskega pokrovitelja čisto sam. Ni sicer prav točna, toda svojemu namenu prav dobro služi. Meda lahko vsak trenutek pokličem k sebi, on mi streže in mi prinaša jedila in pijače. Lahko pa grem, kakor sem vama že povedala, tudi na vrt na sprehod. Toda verjemita mi, vse skupaj ni prav nič drugega kakor navadno ujetništvo.«

»Kako se imenuje tisti meščan Estere, ki te varuje?« je vprašal Branko.

»Don Fernando,« je odvrnila Cvetana. »Vedeti namreč morata, da je ta mož pri potopu mesta izgubil svojo hčerkico. Trdi, da sem zelo podobna temu otroku in zato je z lastno življenjsko nevarnostjo rešil mene in moja tovariša pred gotovo smrtjo. Radi tega me tudi noče izpustiti! On sam bi nam lahko pomagal k begu, ampak tega

ne napravi. Nasprotno! Onemogočuje ga. Po njegovem mišljenju je morda to dobro, toda...«

»Toda ti se moraš počutiti, kakor da bi te stražil duh,« je končal Tomo Cvetanin stavek.

»Tako nekako je,« je odvrnila. »Vsi prebivalci Estere so nekoliko neprijetni in če mi don Fernando tudi dobro hoče, se ga včasih vseeno nekoliko bojim. Glejta, ker nisem nikdar opustila upanja, da bi enkrat spet prišli sem radovedni zemljani, sem si s pomočjo Erlena uredila skriven vhod v mojo sobico. Človeško roko, ki jo je Erlen našel v neki stenski duplini, smo namestili namesto kljuke. Rekla sem vama že, da naj bi to bil nekak preizkus hrabrosti jetnikov, ki so jih prebivalci Estere zaprli v zrcalno dvorano. No, vidva sta ga prestala in mislim, da bomo lahko enkrat skupaj odšli iz tega morskega sveta!«

»Na vsak način tvoj pokrovitelj ne sme izvedeti ničesar o najini navzočnosti,« je menil Branko. Nato so si dali vsi trije svečano roke in obljubili, da bodo pogumno držali skupaj, naj pride kar hoče.

(Dalje prihodnjč)

MIHECU SE SANJA O PSIČKIH

Naš Mihec je prijatelj psov,
a mama jih ne mara:
„Samo nesnago v hišo bi
nosila pasja para!“

Pri stricu pa imajo vrt
in dva prelepa pšička,
zato zahaja Mihec rad
na dom gospoda strička.

Ondan je zopet k njemu šel:
„O psih sem sanjal snoči;
kako so bili srčkani,
povedati ni moči!“

Pa vendar je pripovedoval
in živo vse opisal,
potem pa striček risar mu
te sanje je narisal . . .

BOBENČEK

(Podkarpatska pravljica)

ŽIVELA STA DVA BRATA; EDEN JE BIL ZELO BOGAT, DRUGI REVEN KAKOR CERKVENA MIŠ, SAMO OTROK JE IMEL KAKOR SMETI, SAM VEČ NE VEM, KOLIKO JIH JE BILO, AMPAK DO DUCATA JIH NI DOSTI MANJKALO, MORDA JIH JE BILO CELO VEČ. ZASKRBLJENI OČE NI VEDEL, KAKO BI VSO TO SVOJO LAČNO DRUŽINO NAKRMIL.

IN KER JE BILO ŽE TAKRAT TEŽKO DOBITI DELO, JE HODIL REVEŽ V GOZD NABIRAT GOBE. VSAK DAN JIH JE NOSIL POLNO KOŠARO DOMOV, MATI JE KUHALA IN PRAŽILA.

KO HODI TA OČKA NEKEGA DNE SPET PO GOZDU, SREČA BRADATEGA STARČKA, KI MU BRŽ VOŠČI DOBER DAN IN GA VPRAŠA:

»KAJ PA IŠČETE TOD, BOTER?«

»GOBE, OČE, GOBE!«

»ZA KOGA?«

»ZA VSO RODBINO. REVNI SMO, OTROK PA IMAMO POLNO HIŠO. KER JIH NIMAM S ČIM PREŽIVLJATI, JIM NOSIM VSAJ GOBE.«

STARČKU JE BIL SKRBNI OČE VŠEČ; ŠE NEKAJ ČASA SE JE Z NJIM POGOVARJAL, NATO PA MU JE REKEL, DA MU BO DAL NEKAJ ZA SPOMIN.

»NA, DOBRI ČLOVEK, TALE BOBENČEK! DOMA ZABOBNAJ — IN KONEC BO LAKOTE!«

MOŽ SE JE LEPO ZAHVALIL IN ODŠEL DOMOV. KOMAJ JE VSTOPIL V HIŠO, SO GA OBKOLILI OTROCI:

»OČKA, OČKA, KAJ SI NAM PRINESEL?«

»TIHO, MALČKI!« JE VELEL OČE. »ZDAJ BOSTE NEKAJ VIDELI!« IN ZABOBNAL JE.

KO BI VI TO VIDELI! KOMAJ JE BOBEN ZAROPOTAL, ŽE JE SKOČIL IZ NJEGA OKROGLOLIČEN KU HAR V BELEM PREDPASNIKU IN Z VISOKO BELO ČEPICO NA GLAVI: »KAJ UKAZUJETE, GOSPOD?«

REVEŽU OČETU JE SRCE KAR ZAVRISKALO. OBLIZNIL SE JE IN DEJAL:

»POŠTEN ZAJTRK ZA VSO RODBINO!«

»PROSIM!« SE JE PRIKLONIL DEBELUŠČEK, IZGINIL V BOBEN, SE TAKOJ SPET IZ NJEGA VRNIL TER ZAČEL IZLAGATI NA MIZO VSE MOGOČE JEDI, AMPAK SAME DOBROTE! NALOŽIL JE POLNO MIZO SKLED IN KROŽNIKOV. IZSTRADANI OTROCI, MAMA IN OČE SO SE BREZ OKLEVANJA LOTILI DOBRIH REČI IN JEDLI, DA SE JIM JE OD UST PRAŠILO. NITI NA SVATBI NIMAJO NIKJER TAKE POJEDINE! IN KO SO POZAJTRKOVALI, JE URNI KU HAR SPET VSE POSPRAVIL V BOBEN IN NATO ŠE SAM ZLEZEL VANJ. BOBEN SE JE ZAPRL IN BIL ZOPET KAKOR PRAV NAVADEN BOBENČEK.

KO PA JE BILA DRUŽINA SPET LAČNA — IN TO JE BILO ZVEČER — JE KU HAR DEBELUH PRIPRAVIL NOVO GOSTIJO. IN DRUGO JUTRO SPET IN OPOLDNE TUDI!

LAHKO SI MISLITE, DA JE BILO V TAKO LEPIH ČASIH NEPRESTANO VESELO V HIŠI. VSE SE JE SMEJALO IN PREPEVALO. KMALU PA SE JE ZAČELO VSE TO ČUDNO ZDETI BOGATEMU BRATU NAŠEGA REVNEGA MOŽA. IN PRIŠEL JE NEKEGA DNE V HIŠO, ČEŠ, KAR TAKO NA POMENEK. IN GOVORILI SO TO IN ONO; BOGATI BRAT JE ZNAL SPRETNOST VSE IZVEDETI, KAJ JE

S TISTIM ČAROVNIM BOBENČKOM. ZAČEL JE BRATA NAGOVARJATI, DA BI MU GA PRODAL.

»PREMISLI, BRAT,« MU JE GOVORIL NA DUŠO IN SE HLINIL, »DA JE ZDAJ ŠE VSE LEPO, DOKLER GRE STVAR V REDU — AMPAK KJE JE ZAPISANO, DA SE TI BOBENČEK NE

DOMOV IN TAM ZABOBNAL. TAKOJ JE SKOČIL IZ BOBNA DEBELI KUCHAR IN STREGEL BOGATAŠU IN NJEGOVI ŽENI KAKOR V NAJBOLJŠEM HOTELU. TAKO STA SI PRIVOŠČILA, DA SI JE MORAL POŽERUH ZRAHLJATI JERMEJ ZA PASOM, ŽENA PA PREDPASNIK.

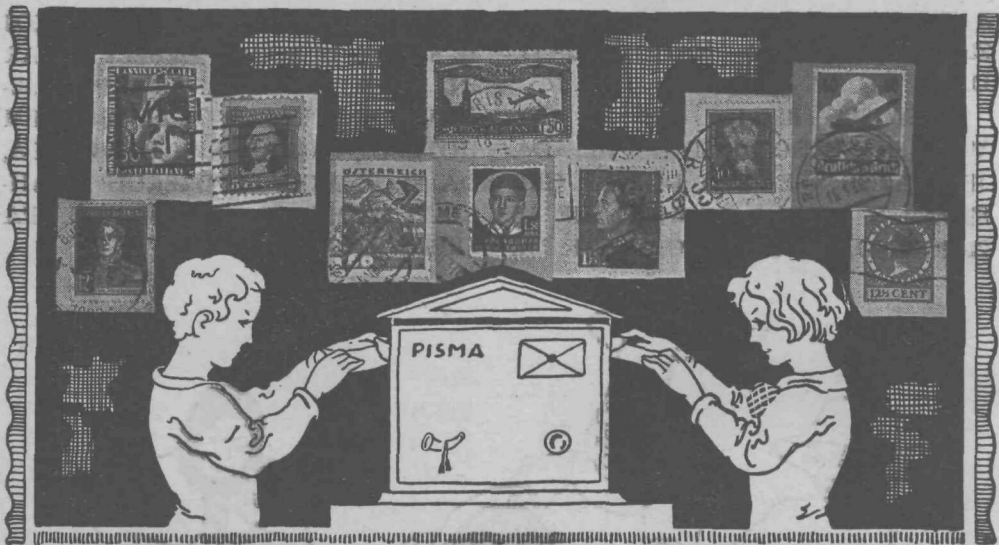

BO POKVARIL? KAJ, ČE BOŠ LEPEGA DNE ZABOBNAL — PA NE BO NIČ, IN SE TI KUCHAR NE BO PRIKAZAL? KAJ POTEM? NA SLABŠEM BOŠ KO PREJ. ZATO TI PO BRATOVSKO PONUJAM: TU IMAŠ TRI STO KRON, DAJ MI BOBENČEK, ZA DENAR PA OBLECI IN OBUJ RODBINO IN SEBE, SAJ STE VSI ŽE POTREBNI!»

TAKO DOLGO JE SILIL VANJ, DA MU JE DOBROSRCNI BRAT RES DAL BOBENČEK ZA TRI STOTAKE. SKOPUH JE BRŽ ODŠEL Z BOBENČKOM

IN TAKO JE BILO ODSLEJ VSAK DAN. KMET IN KMETICA STA SE DEBELILA KAKOR KRMLJENE GOSI.

V HIŠI REVNEGA BRATA PA JE BILA ČEZ NEKAJ TEDNOV ZOPET LAKOTA, SAJ VESTE, DA TRIJE STOTAKI DANDANES KAR SKOPNIJO KAKOR POMLADANSKI SNEG. ZDAJ SE JE REVNI OČE PRASKAL ZA UŠESI IN SE JEZIL SAM NA SEBE, KER SE JE S PRODAJO TAKO PRENAGLIL. AMPAK PO TOČI JE PREPOZNO ZVONITI ...

Cenjeni gospod Doropoljski!

Že drugo leto brezplačno dobivam Vaš lepi »Zvonček«, za katerega se prav iskreno zahvaljujem.

Trinajst kilometrov od nas tudi živi ena slovenska družina, ki nas včasih obišče. Imajo hčerko Jelico in sina Andreja, s katerim sva prijatelja. Pravi, da se Vam bo tudi on priporočil za »Zvonček« in Vas obenem lepo poprosil za znamke, ki jih tako radi pošiljate dopisovalcem Vašega koticika.

Moj oče, ki je doma iz bohinjskih hribov, dela v tukajšnji sirarni, jaz pa hodim v IV. razred ljudske šole. Imel sem zelo lepe rede. Rad bi enkrat videl Jugoslavijo, krasno domovino svojih staršev.

Prisrčno pozdravlja Vas in vse Zvončkarje

hvaležni

Mirko Žagar,
Neuchâtel, Seine Inf^{re},
Francija

Spoštovani gospod!

Dolgo sem se pripravljala in Vam želela napisati pismo, pa je vedno kaj vmes prišlo.

Povedati Vam moram predvsem, da zelo rada čitam »Zvonček«, ker najdem v njem toliko lepih pravljic in zgodb. Vsak mesec komaj čakam nadaljevanje zanimive in napete povesti »Skrivnost zelene jame«. Ali se bosta dečka rešila? Jaz upam, saj sta že dosti pretrpela! Uganke sem to pot rešila samo tri.

Z odličnim spoštovanjem vdana

Marica Razlagova, prvošolka,
Maribor

*

Andrej naj se le oglasi s prošnjo, pa mu bo uslišana, samo naslov mora biti bolj točen kakor je današnji Mirkov. Marici bi pa že potolažil njeno radovednost, če bi jo smel.

Gospod Doropoljski

IZ MLADIH PERES

Pomlad

Zopet je vesna tu — nova pomlad.
V mnogih vzbudila je hrepenenje,
utrдила vero v še slajše življenje,
vdahnila novih upov in nad.

Oživel ponovno je travnik in log.
Tudi oni, ki mu usoda nemila

udobnega žitja ni dovolila,
v naravi počuti vse manj se ubog!

Saj vzcvetelo nežno, pomladno je cvetje.
Grmom, drevju veje so ozelenele,
ptičke zopet so se razživele,
prijetno je čuti v gozdu njih petje.

Prelepa je prebujajoča se narava:
v okrilje nje, če težko ti je, človek,
se podaj,
in prerojen se vračal boš nazaj,
vedrejših misli Tvoja bode glava!

Elza

ZASTAVICE ZA BRIHTNE GLAVICE

MREŽA

1	2	3	4	2	5	6	5
7	8	9	5	6	10	8	1
11	6	12	6	7	2	13	12
14	15	7	14	10	5	7	8
1	2	3	4	2	8	16	15
7	14	10	3	10	6	7	2

Ključ:

9-6-3-2-5 3-10-7-2-10-14-7 slovenski pesnik;
8-10-16-14 ognjenik v Italiji;
1-14-13-14-11-14-3-15-14-7 otok v Indijskem
oceanu;
12-8-4-2-15-14-16 orjak.

KVADRATNA DVOJICA

	1	2	3	4				
1	A	A	A	A				
2	A	A	A	A				
3	A	A	A	A				
4	B	Č	Č	D	D	E	E	
				5	6	7		
				I	I	K	K	
				6	M	M	R	R
				7	R	S	V	V

Vodoravno in navpično:

1. pritok Donave;
2. moško ime;
3. kraj v dravski banovini;
4. celina;
5. pritok Zapadne Morave;
6. žival;
7. mesto v Romuniji.

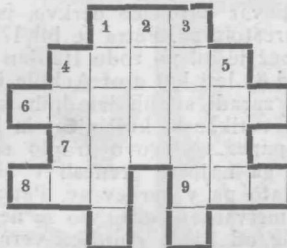
BESEDNICA

Iz črkovnih dvojic aj, at, ce, do, en, ev, la, li, ma, na, nt, ra, rk, st, st sestavi pet besed, ki pomenijo: 1. sadež, 2. zemljepisno knjigo, 3. veselje, 4. število, 5. sve-tišče. — Začetnice teh besed tvorijo ime meseca.

PREGOVOR

sak, os, sušica, gram, vid, obara, klet, lina,
prid, hči, tip
(V vsaki besedi črtaj eno črko!)

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. ptica, 4. utrjen kraj,
6. mesto v dravski banovini, 7. oblika rast-
linskega ploda, 8. število, 9. nepoštenjak.
Navpično: 1. lepenka, 2. vrh v Kara-
vankah, 3. dan v tednu, 4. sorodnik, 5. ud.

POSETNIKA

Simon A. Poš

Ugani poklic tega moža!

REŠITEV UGANK IZ FEBRUARSKE ŠTEVILKE:

1. Križanka. Vodoravno: 3. februar; 7. Mira; 8. rman; 9. žir; 10. kov; 11. Oka; 12. ara. Navpično: 1. obara; 2. burka; 3. fižol; 4. Erik; 5. Amor; 6. ravan.
2. Črkovnica. Dolžan ni samo, kar vele-va mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.
3. Kvadrat. 1. sova; 2. osel; 3. Vega; 4. Alah.
4. Pregovor I. Danes meni, jutri tebi.
Pregovor II. Pust na trati, Velika noč na peči.
5. Dopolnjevalka. Lavina, slavec, Mila-no, stolar, kapela.
6. Posetnica, Ključavničar.

VSE UGANKE SO PRAVILNO REŠILI:

Dragica Rikauf iz Dobropolj; Miško in Duško Lebarjeva iz Brežic; Nevenka Zabavnikova iz Zagreba; Anton Tement s Sušaka; Vlasta Vagajeva iz Novega mesta; Branko Šumer iz Šoštanja; Danica Hočevarjeva iz Metlike; Matko in Terezika Svolišakova iz Doba pri Domžalah (ki sta pravočasno in pravilno rešila tudi januar-ske uganke, pa zadnjič pomotoma nista bila navedena); Anica Kleinsteinova iz Most in Srečko Levstik iz Ljubljane.

STRIC MATIC S KOŠEM NOVIC

Dne 10. februarja je umrl po dolgi boleznini poglavar katoliške cerkve, papež Pij XI. Na prestolu sv. Petra je bil 17 let. Pokojni papež je bil po rodu Italijan in se je rodil pred 82 leti kot grof Achille Ratti. Že kmalu je zaradi svojih izrednih sposobnosti postal vatikanski knjižničar in kardinal, pozneje papež. Njegovo truplo so balzamirali in ga najprej prenesli v Sikstinsko kapelo, nato pa v cerkev sv. Petra. Ko je ležal na mrtvaškem odru, so se neprestano poslavljale od njega množice vernikov, pa tudi diplomatski in verski zastopniki držav iz vsega sveta. Pokopali so ga v cerkvi sv. Petra 14. februarja.

V Subotici živita dva takó podobna dvojčka, da ju še mati ne more ločiti. Ker sta prepričana, da ni nikjer na svetu tako na las podobnih dvojčkov, si Lazar in Sve-tozar Svirčev obetata še veliko filmsko kariero.

4000 pisem dnevno dobiva prezident Zedinjenih držav, Roosevelt (izg.: Ruzvelt). Odkar je na tem položaju, je dobil 7,300.000 pisem. Privatnih pisem pa je dobil ves čas le 400.

Steklene gosli izdelujejo v Ameriki; steklo se namreč uporablja dandanes za najrazličnejše reči. Tako se izdelujejo iz stekla kakor svila tenke nitke in iz njih se prede tkanina. Iz stekla gradijo hiše, imamo pa tudi stekleno pohištvo in drugo. Celó glasbila delajo zadnji čas iz stekla. V Ameriki nastopajo v javnih zabaviških orkestri, katerih godci igrajo na prozorne violine, čele in klarinete.

Najstarejši plamen na svetu gori v nekem svetišču v Tišimu na južnem Kitajskem. Ta plamen je bil vžgan 252 let pred našim štetjem (pred Krist. rojstvom) in od takrat, pravijo, še ni nikoli ugasnil.

Francoska akademija znanosti je skušala dognati število živih in mrtvih jezikov na zemlji in je ugotovila, da je vseh jezikov 6760. Vendar se govori danes na svetu le še 2760 jezikov. Pri belem plemenu je najbolj razširjen jezik angleščina, za angleščino pa nemščina. Na tretjem mestu je ruščina, potem se vrste španščina, portugalščina, francoščina in italijanščina. Med barvastimi plemeni govori največ ljudi kitajski jezik. Šele potem pridejo na vrsto japonščina, arabščina, hindustanščina in perzijsčina.

V Oberhausenu v Nemčiji so zgradili 600 metrov pod zemljo kino. V nekem zapuščenem rovu so uredili krasno dvorano za rudarje.

V Teksasu v Ameriki so napravili pred kratkim poskuse, kako bi uporabili bombaž kot stavbeni material za hiše. Bombaž stisnejo skupaj s peskom v velike deske, ki služijo pozneje kot zidovi in stene.

Italijansko prosvetno ministrstvo nava-ja v nekem poročilu, da so iz razvalin Pompejev izkopali posebno dragoceno najdbo. V razvalinah neke plemenitaške hiše so v omari, ki že sama na sebi predstavlja veliko redkost, našli majhen slonokoščen kipec indijske boginje, žene boga Višnuja, ki so jo Indijci častili kot boginjo lepote. Ta dragoceni kipec iz Indije dokazuje, da je stari Rim v dobi svoje veličine živahno trgoval tudi z Indijo.

Pesniku Gabrielu d'Annunziu bodo zgradili grobnico na nekem griču v bližini posestva, kjer je živel. Grobnica bo cel mavzolej in ga bo obdajalo deset krožnih hodnikov, neprestano bo gorelo v njej 98 svetilk iz 98 italijanskih provinc, okrog grobnice bo pa napeljana voda. Načrt za grobnico je napravil pesnik sam že dolgo pred svojo smrtjo.

Kar potrebuje mladina

v šoli in doma,
dobi v

Učiteljski knjigarni
v Ljubljani - podružnici v Mariboru

Posebno priporočamo
bogato izbiro lepih
mladln. knjig po znižanih
cenah. — Izberite knjige po
cenikih, ki jih imajo šolski upravitelji.

klišeeje

enobarvne,
večbarvne,
za časopise,

izdeluje klišarna

knjige, revije,
razglednice itd.

»JUGOGRAFIKA«

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23